

zgornji plasti". Pri malem meščanstvu je postalo božično drevesce „zares priljubljeno“ šele po vojni s Francijo 1870/71, ko so ga vojaki „na željo pruskega kralja postavljali v zakloniščih in lacaretih". Potlej se je ta šega povsod zelo hitro razširila, tudi po vaseh. In sveti večer se je „v meščanski družini razvil v neke vrste institucijo s posvečenimi, kultiviranimi in tabuiranimi normami ravnanja, ki soabile za stabiliziranje patriarhalnega družinskega ideala".

Angelos Baš

Karl — S. Kramer, Grundriss einer rechtlichen Volkskunde

Göttingen 1974, Str. 172, sl. 11

Avtor, ki je zadnje dobro desetletje profesor etnologije na univerzi v Kielu in je bil prej vrsto let sodelavec bavarskega deželnega urada za etnologijo v Münchnu, kjer si je pridobil sloves pomembnega raziskovalca, usmerjenega v t.im. historično etnologijo, je zbral skupek povsem določenih izsledkov svojih raziskav ter jih dopolnil in objavil v knjigi „Oris pravne etnologije".

Namen tega dela je poskus osnutka za „model sociokulturnih ureditev", ki ustreza prvim stoletjem novega veka. V ospredju dela je avtorjevo hotenje, „kompleksno zajeti" svoj raziskovalni predmet, se pravi v „časovni, prostorski, socialni in funkcionalni pogojenosti". Kramerju torej ni šlo za to, da bi izločil pravne vezi iz objektivacij in subjektivacij, temveč si jih je prizadeval pokazati in razložiti v njihovem prepletanju s socialnimi stanji. Še drugače: avtor je skušal obravnavana dejstva uvrstiti v njihov vsakokratni kulturni in socialni sistem, jih tako bolje razjasniti, predvsem pa jim omogočiti, kot pravi, „vlogo indikatorjev" za „eno od pglavitnih nalog" novejšje etnologije, namreč za raziskave „razmer (struktur) in procesov v ljudskem življenju in ljudski kulturi".

Po Kramerju pravna etnologija ni več neko posebno torišče, ki bi bilo izločeno iz „celotnega kompleksa ljudskega življenja in ljudske kulture", temveč naj „signalizira določen vidik, s katerega se presoja ves sestav ljudsko oblikovanega življenja". Potemtakem je predmet pravne etnologije trikotno električno polje, ki ga označujejo koti, imenovani posameznik — skupina — država (gosposka).

Knjiga, ki je nastala na nakazani podlagi, vsebuje naslednja poglavja: red, prostor, čas, čast, ekskluzivnost, graja, posameznik, delo, gosposka, cerkev, splošno veljavne pravine in sklepe. Za navedena poglavja je avtor uporabil zelo obsežno in poučno gradivo, ki mu je omogočilo številne mikavne ugotovitve. Če je „Oris pravne etnologije" prvo delo te vrste na nemškem jezikovnem ozemlju, ki izvira izpod peresa raziskovalca — etnologa kateksohen, je hkrati tudi premišljeno napisano: z omenjenih izhodišč in s plodnimi spoznanji. Ne glede na morebitne pripombe k zasnovi, na kateri sloni knjiga, je obravnavano Kramerjevo delo v celoti tehtna storitev na svojem torišču in vsega upoštevanja vreden povzetek nemajhnega deleža v njegovem življenjskem opusu.

Angelos Baš

L'Éthnographie, Publication éditée avec le concours du Centre

National de la Recherche Scientifique, Société d'Éthnographie de Paris, Nouvelle Série No 69, Année 1975—I, No 70, Année 1975—2

Zvezka ugledne revije L'Éthnographie za leto 1975 prinašata pomembne in zanimive razprave, tako da velja še posebej opozoriti nanje.

V vsakem zvezku je uvodnik, z naslovom gesla, ki povezuje vsebino razprav. Tako je v prvem zvezku uvodnik: človek in narava. V vseh prispevkih je osrednji lik človek, ki izvira iz narave, se bojuje z njo, osvaja njene sile in jim skuša pobegniti. Ta življenjski konflikt ali ta dialektika je nit, ki povezuje vse štiri študije prvega zvezka.

Raziskave avtorice A. Stamm o šegi prižiganja kresa sredi poletja (24. junija) v gorovju Corrèze v Franciji so pokazale obred, napol resen, napol igriv, ki izraža boj zoper naravne sile, da bi jih človek ukrotil in se jih polastil.

Osrednja in najbolj obsežna razprava o pričeskah v zahodni Afriki je delo avtoric C. Baduel in C. Meillassoux; ta je temeljito obdelana in odlično ilustrirana s številnimi fotografijami. V razpravi o teh pričeskah želita avtorici poudariti ne samo pomen naglavnega okrasa, temveč tudi pokazati, da je njen